

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

11.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2026. – 9 трав. Бережна обговорила з королівським подружжям Нідерландів зміцнення співпраці у сфері культури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Україна очікує на активну участь іноземних партнерів у фінансуванні фонду культурної спадщини – Вербицький. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 10 трав. Бережна підтримує ідею встановлення пам'ятнику Мазепі у Києві. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 трав. На честь Дня Європи монумент «Батьківщина-мати» підсвітили в кольори прапору ЄС. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 трав. До Дня Європи «Батьківщину-мати» підсвітили у кольори прапору ЄС. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Український тиждень. – 2026. – 8 трав. Як Україна програє інформаційну війну в середовищі без правил під назвою Telegram. – Баловсяк Н.](#)

Мовні питання

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Мінкульт анонсував 4-й забіг «Біжу за мову 2026». – Інф.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Газета по-українськи. – 2026. – 10 трав. «Або ти на фронті, або робиш усе для фронту»: у Києві зіграють джаз заради 32 Сталевої бригади. – Столярчук І.; Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. У столиці влаштують благодійний джазовий концерт на підтримку 32-ї Сталевої бригади. – Столярчук І.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2026. – 11 трав. У Нью-Йорку провели перший фестиваль української драми. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. На XXI Конкурс молодих акторів імені Франка подали майже 100 заявок. – Інф.](#)

Музика

[Фокус. – 2026. – 9 трав. Просто немає слів: як Leléka виступила на Євробаченні 2026 \(відео\). – Грисюк В.](#)

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. У центрі столиці до Дня Європи відкрили фотовиставку «Україна – Європа. Єдність, перевірена часом». – Мошківський В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Кличко та посли низки країни відкрили в Києві виставку «Україна – Європа» та обговорили допомогу місту. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. У Києві відкрили виставку про Україну в роки Другої світової війни. – Марків Н.

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. У Києві відкрили ювілейну виставку художника Володимира Чернявського. – Інф.

Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. Яскравий філософський світ наївного мистецтва представили у Києві роботами художника-наївіста Петра Бойка. – Скотнікова О.

Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. Столичний музей презентує виставку Олі Рондяк про силу виживання та розірвані родинні зв'язки. – Асадчева Т.

Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. «Позивні» як друге ім'я: у Софії Київській відкрили інтерактивну виставку про код воїна. – Асадчева Т.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 трав. Chavvah – означає «жива»: у Софії Київській відкрилася виставка про материнство без стереотипів. – Наріжна В.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. ART KYIV 2026: як сучасне українське мистецтво рефлексує над реальністю. – Резніченко В.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Понад 160 світлин про взаємодію людини і простору: в «Українському Домі» представили виставку «Архітектура взаємин». – Резніченко В.

Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. Зображення Києво-Печерської Лаври в тумані стало найкращою роботою міста на фотоконкурсі «Вікі любить пам'ятки». – Катаєва М.

Укрінформ. – 2026. – 9 трав. У Таллінні відкрили виставку дитячих робіт «Обличчя української мрії». – Інф.

Венеційська бієнале

NV. – 2026. – 8 трав. Гарантії безпеки. На 61-й Венеційській бієнале відкрили Український павільйон. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Український павільйон на Венеційській бієнале відкрили хвилиною мовчання. – Наріжна В. Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. Замість ядерних ракет – крихкий олень: Україна відкрила павільйон на 61-й Венеційській бієнале. – Асадчева Т.; Віледж Україна. – 2026. – 8 трав. Україна відкрила національний павільйон «Гарантії безпеки» на Венеційській бієнале. – Гуржий В.

[NV. – 2026. – 8 трав. Тиха тривка радість. На Венеційській бієнале відкрили виставку центру сучасного мистецтва PinchukArtCentre. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2026. – 8 трав. «Оригамі Олень» із міського парку Покровська на пів року перебрався до Венеції. – Клименко В.](#)

[Український тиждень. – 2026. – 8 трав. У мінорних тональностях. – Нестелеєв М.](#)

[NV. – 2026. – 8 трав. «Держава, яка веде агресивну війну, не може використовувати мистецтво». Заява італійського політика про участь Росії у Венеційській бієнале. – Горчинська О.](#)

[NV. – 2026. – 9 трав. «Будапештський меморандум – просто папір, з якого можна зробити оригамі», – блиц-інтерв'ю з Жанною Кадировою з Венеційської бієнале. – Горчинська О.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Кілька павільйонів на Венеційській бієнале зачинилися через протест проти Ізраїлю. – Наріжна В.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Мінкультури доручило Держкіно утворити комісію з визначення критично важливих підприємств у сфері кінематографії. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Оголошений прийом заявок на програму наставництва для режисерів-початківців – Держкіно. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. До 90-річчя Юрія Ілленка у столиці пройде вечір спогадів та кіно. – Катаєва М.](#)

Література

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Українська молодь купила майже пів мільйона книжок за програмою «єКнига». – Наріжна В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. «Гра в kota і мишу» Хейлі Ді Карлтон є найпопулярнішою книгою за програмою «єКнига» в першому кварталі – УІК. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 трав. Програма «єКнига»: яких авторів обирають українці. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2026. – 9 трав. 122,5 тисячі книг планують передати до публічних бібліотек у рамках мистецького конкурсу. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 9 трав. XIV книжковий фестиваль VinBookFest пройде 16-17 травня – що у програмі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Близько 50 авторів зібрав VIII Всеукраїнський форум військових письменників у Львові. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. У центрі Києва презентують перший том повного зібрання творів Василя Стуса. – Асадчева Т.](#)

Музейна, архівна справа

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Зеленський ініціював створення музею Івана Марчука – у Києві відкриють постійний виставковий проєкт. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. «Україні є що показати»: Хромов про цифрові рекорди та архівну дипломатію на конференції в Європі. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. До Дня пам'яті та перемоги над нацизмом Мін'юст показав архівні документи часів Другої світової. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Виставка робіт художника-сценографа Данила Лідера проходить у Києві. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Укрінформ. – 2026. – 10 трав. Українські асоціації взяли участь у Європейському ярмарку в Страсбурзі. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. «Квітка для України»: у Братиславі відкрилася виставка робіт українських дітей. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2026. – 11 трав. У меморіалі Маутгаузен в Австрії запустили українськомовний аудіогід. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 11 трав. В одній із бібліотек Будапешта відкрили «Українську книжкову полицю». – Інф.](#)

Підтримка України у світі

[Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Актор і посол доброї волі ЮНІСЕФ Том Гіддлстон відвідав український центр у Кишиневі. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 10 трав. В Росії книжки виходять із зачорненим текстом – цензура набирає оберти. – Кругленко О.](#)

Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 9 трав. Бережна обговорила з королівським подружжям Нідерландів зміцнення співпраці у сфері культури. – Інф.

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Тетяна Бережна на 61-й Венеційській бієнале зустрілася з королем Нідерландів Віллемом-Олександром та королевою Максимою, а також із міністеркою освіти, культури і науки країни Ріанне Летшерт. Зустріч відбулася під час відкриття нідерландського павільйону. Сторони обговорили зміцнення співпраці у сфері культури, а також питання захисту та збереження української культурної спадщини. Тетяна Бережна подякувала Нідерландам за підтримку України. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121342-berezna-obgovorila-z-korolivskim-podruzzam-niderlandiv-zmicnenna-spivpraci-u-sferi-kulturi.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Україна очікує на активну участь іноземних партнерів у фінансуванні фонду культурної спадщини – Вербицький. – Інф.

Україна очікує, що іноземні партнери братимуть активнішу участь у фінансуванні Українського фонду культурної спадщини, який займається відбудовою і захистом української культури. Про це сказав перший заступник міністра культури України Іван Вербицький у коментарі в межах конференції Ukrainian Culture Security Forum 2.0, яка 7–8 травня проходить у Варшаві. Урядовець зазначив, що торік було створено Український фонд культурної спадщини, ідея якого полягає в отриманні платформи, де інші країни можуть робити свої фінансові внески, щоб українська сторона могла у прозорий спосіб реалізовувати проєкти із захисту української культурної спадщини. За його словами, наразі до цього фонду вже є фінансові внески Польщі, Естонії, Данії, Нідерландів, Великої Британії, Іспанії, Люксембургу. Він підкреслив, що нині головне завдання – фізичний захист українських культурних цінностей. «Критично важливою» є також співпраця з іноземними партнерами щодо повернення в Україну викрадених росією на окупованих територіях і вивезених за кордон українських культурних артефактів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121223-ukraina-ocikue-na-aktivnu-ucast-inozemnih-partneriv-u-finansuvanni-fondu-kulturnoi-spadsini-verbickij.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 10 трав. Бережна підтримує ідею встановлення пам'ятнику Мазепі у Києві. – Інф.

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна підтримала ідею встановлення пам'ятника гетьману Івану Мазепі в Києві. «Іван Мазепа – це величезний меценат і важлива постать для історії України. І на щастя, ця постать була зараз правильно переосмислена. І відповідно, пам'ятник такій важливій особі – це справа, яка є непростю, вона має бути обговорена в культурній спільноті і на політичному рівні. Ми працюємо на тим, щоби він був достойно представлений», – сказала Тетяна Бережна в інтерв'ю «Радіо Свобода». Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1166400.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 трав. На честь Дня Європи монумент «Батьківщина-мати» підсвітили в кольори прапору ЄС. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 трав. До Дня Європи «Батьківщину-мати» підсвітили у кольори прапору ЄС. – Інф.

На честь Дня Європи 9 травня монумент «Батьківщина-мати» у Києві підсвітили в кольори прапору ЄС. Церемонія підсвічення відбулася за участю посла ЄС в Україні Катаріни Матернової, послів іноземних держав, віце-спікера Верховної Ради Олени Кондратюк та мера столиці Віталія Кличка. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1166324.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4121587-batkivsinumati-pidsvitili-u-kolori-praporu-evrosouzu.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Український тиждень. – 2026. – 8 трав. Як Україна програє інформаційну війну в середовищі без правил під назвою Telegram. – Баловсяк Н.

«Телеграм – онлайн-сервіс, про який найбільше сперечаються в Україні останніми роками... Українці активно ним користуються – понад 70 % наших співгромадян отримують новини саме через телеграм... Платформа працює без редакційних стандартів, без верифікації джерел і без відповідальності за поширюваний контент. Саме це дозволяє створити середовище, в якому анонімні канали збирають мільйонні аудиторії, а російська пропаганда почувается як удома... Російські структури системно використовують її для поширення фейків і антиукраїнських наративів через канали, які стабільно входять до переліку найпопулярніших серед українців. При цьому в списку лідерів за популярністю й переглядами немає жодного традиційного медіа. У цих умовах логічним кроком для держави мала б стати відмова від платформи та її заборона. Проте минуло майже два роки з моменту заяви РНБО, а телеграм досі залишається одним із головних інструментів офіційної комунікації... Для початку спробуймо зрозуміти, чому держава опинилася в пастці телеграм-залежності. До початку повномасштабного вторгнення Росії телеграм був відомий в Україні, але не був масовим інструментом: у 2019 році ним користувалися близько 17 % українців, тоді як Viber (вайбер) охоплював понад 56 %. Ситуацію змінив лютий 2022 року. Платформа стала відповіддю на інформаційний вакуум перших днів вторгнення... Так телеграм перетворився на найпопулярніший інструмент споживання новин під час війни: за даними дослідження USAID-Internews, у 2023 році 72 % українців отримували новини через цю платформу, а у 2024-му – 73 %. Загалом сервісом у 2024 році користувалися понад 80 % українців. В цих умовах відмовлятися від використання Telegram стало практично неможливо. Держава, яка опинилася у телеграмі з необхідності, залишилася там через відсутність рівноцінної альтернативи... Держава продовжує використовувати платформу заради аудиторії; офіційні джерела намагаються перекричати ворога на його ж полі.

Проте проблема в тому, що дані, а саме моніторинг рейтингів найпопулярніших телеграм-каналів, свідчать про інші тенденції на платформі. Якщо проаналізувати найпопулярніші в Україні канали (за рейтингами двох статистичних сервісів – Telemetrio та TGStat), то стає зрозуміло, що офіційні канали та канали традиційних медіа не користуються увагою аудиторії в українському телеграм-просторі. І ця ситуація не є епізодичною: це стійке явище, яке спостерігається тривалий час. Єдиний рейтинг, у якому офіційні канали змогли змагатися з неофіційними (на кшталт каналів «Труха», «Лачен пише» чи «Николаевский Ванек») та з анонімними («Times of Ukraine», «INSIDER UA») і пропагандистськими («Мир сьогодні с «Юрій Подоляка» та «Анатолий Шарий»), – це рейтинг Tgstat за цитованістю. Це свідчить про те, що офіційні канали цитують, а анонімні та напіванонімні – читають... Додатковим тривожним фактором є те, що друге місце в рейтингах охоплення отримали пропагандистські канали із показником 19,3 %. Не менш показовою є інша цифра: середня позиція таких каналів всередині топ-10 є 2,2. Це означає, що пропагандистські канали стабільно опинялися на другій-третьій позиції цих переліків. «Мир сьогодні с «Юрій Подоляка» та канал Шарія були в рейтингах усі 14 тижнів поспіль. Це теж свідчить про те, що пропагандистські джерела є стійким елементом «інформаційної дієти» значної частини українців... Це доводить твердження, що телеграм працює як інструмент просування ворожих наративів... Україна веде інформаційну війну на полі, де правила визначає противник. Доки держава легітимізує платформу своєю присутністю, не вимагаючи нічого натомість – ні прозорості від телеграм, ні стандартів від себе, – анонімні канали та пропаганда й далі задаватимуть тон в українському інфопросторі». Докладно:

<https://tyzhden.ua/iak-ukraina-prohraie-informatsijnu-vijnu-v-seredovyshchi-bez-pravyl-pid-nazvoiu-telegram/>

Мовні питання

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Мінкульт анонсував 4-й забіг «Біжу за мову 2026». – Інф.

Міністерство культури України запрошує долучитись до четвертого щорічного забігу «Біжу за мову 2026», який відбудеться 24 травня одночасно у Києві, Львові, Полтаві та Запоріжжі, а також онлайн – для учасників з різних регіонів України та світу. Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна подякувала ГО «Рух Єдині» та всім партнерам забігу. Забіг організовано ГО «Рух Єдині», Міністерством молоді та спорту України та Агенцією масового спорту України за підтримки Всеукраїнського молодіжного центру. Партнерами забігу є Уповноважений із захисту державної мови, Міністерство культури України, Департамент культури КМДА. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121067-minkult-anonsuvav-4j-zabig-bizu-za-movu-2026.html>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Газета по-українськи. – 2026. – 10 трав. «Або ти на фронті, або робиш усе для фронту»: у Києві зіграють джаз заради 32 Сталевої бригади. – Столярчук І.; Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. У столиці влаштують благодійний джазовий концерт на підтримку 32-ї Сталевої бригади. – Столярчук І.

14 травня столичний 32JazzClub запрошує на благодійний вечір «Tribute to Herbie Hancock». Мета концерту – збір коштів на ініціативу «Бокс турботи» для поранених бійців 32 окремої механізованої Сталевої бригади, яка понад півтора року тримає оборону на Покровському напрямку. Клуб не вперше підтримує 32 ОМБр, перетворюючи джаз на реальну допомогу фронту. Цього разу на сцені лунатиме музика Гербі Генкока. Твори маестро виконає фортепіанний дует: Олександр Малишев та Артем Новиков. Видання пропонує інтерв'ю з піаністом Олександром Малишевим, у якому йшлося про музику; спадщину Гербі Генкока; підтримку ЗСУ тощо. Докладно:

<https://gazeta.ua/articles/culture/abo-ti-na-fronti-abo-robish-use-dlya-frontu-u-kiyevi-zigrayut-dzhaz-zaradi-32yi-stalevoyi-brigadi/1250119>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126965/>

Театр

Укрінформ. – 2026. – 11 трав. У Нью-Йорку провели перший фестиваль української драми. – Інф.

У Нью-Йорку в театрі Flamboyan на Мангеттені 7–10 травня відбувся перший фестиваль сценічних читань української драматургії Ukrainian Drama Showcase. Глядацькій аудиторії було представлено повнометражні п'єси Лесі Українки «Блакитна троянда», Сергія Жадана «Хлібне перемир'я», Лени Лагушонкової «Оренда застелених ліжок», а також невеликі драматичні твори письменників Аліни Сарнацької, Анни Галас та Олександра Жугана. «Ми мали на меті показати нью-йоркським глядачам українські драматичні твори, поставлені американськими режисерами та у виконанні американських акторів», – розповіла кураторка літературних проєктів благодійної організації Razom for Ukraine Марія Генкін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121772-u-nujorku-proveli-persij-festival-ukrainskoi-drami.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. На XXI Конкурс молодих акторів імені Франка подали майже 100 заявок. – Інф.

У Києві 11 і 12 травня відбудуться завершальні тури XXI Конкурсу молодих акторів ім. Івана Франка, повідомила Національна спілка театральних діячів України. Технічний відбір пройшли 93 заявки із поданих 97, що надійшли з 19-ти міст. Серед них лєвова частка студентських – 71; решта (22) – від професійних акторів. Найбільше з Києва – 52. Після перегляду відеоматеріалів журі обрало 19 учасників, які пройшли до другого туру. Він відбудеться 11 травня наживо в Києві. Третій тур заплановано 12 травня. Завершиться день нагородженням, під час якої оголосять лауреатів I і II премії у двох категоріях – «Юніори» і «Професіонали». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121144-na-hhi-konkurs-molodih-aktoriv-imeni-franka-podali-majze-100-zaavok.html>

Музика

Фокус. – 2026. – 9 трав. Просто немає слів: як Leléka виступила на Євробаченні 2026 (відео). – Грисюк В.

На офіційних платформах Євробачення 2026, що цього року проходить в австрійському Відні, показали 30-секундний ролик з репетиції Leléka. Постановка та образ співачки, порівняно з Нацвідбором, змінилися докорінно. Якщо на відбірковому етапі її критикували за номер із застарілими візуальними ефектами та дивною операторською роботою, то на головній сцені Євробачення бачимо зовсім іншу Leléka. Її образ став сучаснішим і вільнішим. Докладно:

<https://focus.ua/uk/lifestyle/753653-leleka-vistupila-na-yevrobachenni-2026-ce-prosto-rozriv>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. У центрі столиці до Дня Європи відкрили фотовиставку «Україна – Європа. Єдність, перевірена часом». – Мошківський В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Кличко та посли низки країни відкрили в Києві виставку «Україна – Європа» та обговорили допомогу місту. – Інф.

Фотовиставку «Україна – Європа. Єдність, перевірена часом» офіційно відкрили 8 травня за участі київського міського голови Віталія Кличко та представників дипломатичного корпусу. До заходу долучилися країни – члени ЄС, представники європейських інституцій та держави Великої сімки. Виставковий простір складається з восьми тематичних кубів. На них розмістили 32 банери з фотографіями, які показують, як європейські держави, міста-побратими, міжнародні партнери, делегації та громадські організації підтримували Київ і Україну під час війни. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126896/>

<https://interfax.com.ua/news/political/1166094.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. У Києві відкрили виставку про Україну в роки Другої світової війни. – Марків Н.

8 травня, до Дня пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, УІНП відкрив вуличну банерну виставку, присвячену участі українців та долі українських територій, на яких відбувалися воєнні дії найбільшого збройного конфлікту в ХХ столітті. На банерах експозиції висвітлено ключові події участі українців у Другій світовій війні. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126907/>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. У Києві відкрили ювілейну виставку художника Володимира Чернявського. – Інф.

У Центральному будинку художника НСХУ відкрилася персональна ювілейна виставка художника, доктора архітектури, професора НАОМА

Володимира Чернявського «Поза часом і простором», присвячена 70-річчю митця. Експозиція стала творчим підсумком понад сорока років мистецької, наукової та педагогічної діяльності ювіляра. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121258-u-kievi-vidkrili-uvilejnu-vistavku-hudoznika-volodimira-cernavskogo.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. Яскравий філософський світ наївного мистецтва представили у Києві роботами художника-наївіста Петра Бойка. – Скотнікова О.

У «Арт-галереї» Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв відкрилась виставка художника-наївіста Петра Бойка «Мій Дім – Мій Хаос», створена у співпраці з Асоціацією мистецтвознавців, експертів, оцінювачів та реставраторів. До експозиції увійшли полотна, створені автором упродовж 2025–2026 років. Вони характеризуються поєднанням стилістики наївного мистецтва та авангардної образності. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126842/>

Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. Столичний музей презентує виставку Олі Рондяк про силу виживання та розірвані родинні зв'язки. – Асадчева Т.

У Музеї української діаспори триває персональна виставка Олі Рондяк «Інше життя». Експозиція включає скульптури-мотанки, текстильні колажі та живопис. Виставка триватиме до 17 червня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126934/>

Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. «Позивні» як друге ім'я: у Софії Київській відкрили інтерактивну виставку про код воїна. – Асадчева Т.

У Будинку митрополита Національного заповідника «Софія Київська» відкрився мистецький проєкт «Call signs / Позивні». Експозиція поєднує живопис, діджитал-арт та інтерактивні інсталяції, фокусуючись на тому, як у війську позивний стає для бійця другим ім'ям. Автори ідеї – художниця Тетяна Пранчук, військовослужбовці Олексій Паляничка (Немо) та Данило Проскурін (Доц). Координатор – Євген Солонина (Мурзік). Центральним об'єктом експозиції є «Дерево позивних», створене художницею Тетяною Пранчук. Робота поєднує в собі традиції чернігівської вишивки та сучасний військовий досвід. Особливого емоційного звучання проєкту надали аудіоновели, створені на основі реальних історій військових. Свій голос героям подарував актор Київського академічного драматичного театру на Подолі, заслужений артист України Ігор Волков. Відвідувачі також можуть переглянути відеороботу Дарини Фес. Виставка «Call signs / Позивні» триває до 26 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126874/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 9 трав. Chavvah – означає «жива»: у Софії Київській відкрилася виставка про материнство без стереотипів. – Наріжна В.

У галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська» відкрили персональний виставковий проєкт художниці Анастасії Тихої «Chavvah – означає «жива». Виставка присвячено Дню матері. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/chavvah-oznachaje-zhiva-u-sofiji-kijivskij-vidkrilasja-vistavka-pro-materinstvo-bez-stereotipiv.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. ART KYIV 2026: як сучасне українське мистецтво рефлексує над реальністю. – Резніченко В.

У столичному просторі Lavra Gallery розпочав роботу бутиковий ярмарок сучасного мистецтва ART KYIV 2026. Захід проходить під гаслом «This is Normal», що зосереджує увагу на адаптації українського суспільства та культури до умов сьогодення. Експозиція об'єднала понад 20 галерей та мистецьких платформ, представляючи зріз актуального художнього процесу в Україні. Організатори позиціонують цьогорічний ART KYIV як кураторський проєкт із суворим відбором робіт. До галерейного сектору увійшли відомі інституції, зокрема Mironova Gallery; Abramovich Art; The Naked Room; Dymchuk Gallery; Goldens; Portal 11; Mercury Art Center. Окрім традиційних галерей, участь у ярмарку беруть незалежні спільноти, такі як МУРН та Art Navigator. Серед найбільш значущих робіт експозиції представлені «Sanctuary of Rose» Володимира Манжоса (Waone), проєкт Степана Рябченка «Сад Вічної Весни. Пробудження», а також кераміка Ніни Мурашкіної та графіка Нікити Цоя. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/art-kyiv-2026-jak-suchasne-ukrajinske-mistetstvo-refleksuje-nad-realnistju.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Понад 160 світлин про взаємодію людини і простору: в «Українському Домі» представили виставку «Архітектура взаємин». – Резніченко В.

У Києві на базі Національного центру «Український Дім» розпочала роботу експозиція «Архітектура взаємин». Проєкт базується на візуальному дослідженні того, як відвідувачі взаємодіють із простором інституції. Для створення фінальної добірки організатори провели відкритий конкурс, отримавши понад 2000 знімків від більш ніж 300 претендентів. Куратори відібрали 161 світлину, що належать 71 автору. Фотографи фіксували споруду в різних аспектах – від масштабних зовнішніх планів до внутрішніх інтер'єрних деталей. Основна концепція проєкту зосереджена на персональному досвіді сприйняття архітектури. Окрім естетичної складової, експозиція порушує питання інтеграції будівлі у міський ландшафт столиці та її впливу на людину всередині цього масштабу. Виставка працюватиме до 7 червня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ponad-160-svitlin-pro-vzajemodiju-ljudini-i-prostoru-v-ukrajinskomu-domi-predstavili-vistavku-arkhitektura-vzajemin.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 10 трав. Зображення Києво-Печерської Лаври в тумані стало найкращою роботою міста на фотоконкурсі «Вікі любить пам'ятки». – Катаєва М.

Найкращою роботою Києва 2025 року стало зображення Києво-Печерської Лаври в ранковому тумані. Автор – Максим Попельнюх. Фото відзняте 10 листопада 2018 року. «Вікі любить пам'ятки» (Wiki Loves Monuments) – фотоконкурс пам'яток культурної спадщини, що проводять у понад 40 країнах світу регіональними відділеннями Фонду Вікімедіа та волонтерами спільноти Вікімедіа, зокрема в Україні – громадською організацією «Вікімедіа Україна». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126972/>

Укрінформ. – 2026. – 9 трав. У Таллінні відкрили виставку дитячих робіт «Обличчя української мрії». – Інф.

У Таллінні ГО «Всеукраїнське об'єднання «Патріот» 8 травня відкрила виставку дитячих робіт «Обличчя української мрії», щоб нагадати про дітей, які зростають під обстрілами. Проект об'єднав 16 країн світу та понад 570 дітей з України, які пережили окупацію, втратили близьких, чиї батьки перебувають на фронті, а також тих, хто виїхав за кордон, зокрема до Естонії. Експозиція на Ісландській площі (Islandi väljak) у Таллінні триватиме до 28 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121444-u-tallinni-vidkrili-vistavku-ditacih-robot-oblicca-ukrainskoi-mrii.html>

Венеційська бієнале

NV. – 2026. – 8 трав. Гарантії безпеки. На 61-й Венеційській бієнале відкрили Український павільйон. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Український павільйон на Венеційській бієнале відкрили хвилиною мовчання. – Наріжна В. Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. Замість ядерних ракет – крихкий олень: Україна відкрила павільйон на 61-й Венеційській бієнале. – Асадчева Т.; Віледж Україна. – 2026. – 8 трав. Україна відкрила національний павільйон «Гарантії безпеки» на Венеційській бієнале. – Гуржий В.

7 травня на Венеційській бієнале відкрили Національний павільйон України. Україна представляє проект «Гарантії безпеки» – виставку Жанни Кадирової. Її центральним образом стала вулична скульптура «Оригамі Олень», яку було вивезено з Покровська у 2024 році під час евакуації мирних жителів. Кураторами павільйону України стали Ксенія Малих та Леонід Марущак, а його комісаркою є віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Тетяна Бережна. Виступаючи на відкритті павільйону Тетяна Бережна підкреслила, що назва павільйону «Гарантії безпеки» – це пряме нагадування про міжнародні зобов'язання, які виявилися недовірливими під час російської агресії для України. Проект Українського павільйону представлений у двох локаціях: скульптуру експонували в Giardini della Biennale, підвішеною на крані вантажівки. У другій частині експозиції, яка представлена в Арсеналі, демонструється документальний фільм, що розповідає про евакуації з Покровська та шлях до Венеції, а також архівні матеріали про

Будапештський меморандум. Крім Національного павільйону, Україна у паралельній програмі бієнале представлена виставкою «Радість», організованою PinchukArtCentre. Також на вулицях Венеції можна побачити плакати з проєкту «Невидимий павільйон», створений за ініціативи Асоціації українських організацій в Італії (NAU). Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/veneciyska-biyenale-2026-ukrajinskiy-pavilyon-garantiji-bezpeki-i-skulptura-origami-olen-50606334.html>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinskij-paviljon-na-venetsijskij-bijenale-vidkrili-khvilinoju-movchannja.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126886/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/373517-ukrayina-vidkrila-natsionalniy-pavilyon-laquo-garantiyi-bezpeki-raquo-na-venetsiyskiy-bienale>

NV. – 2026. – 8 трав. Тиха тривка радість. На Венеційській бієнале відкрили виставку центру сучасного мистецтва PinchukArtCentre. – Інф.

7 травня на 61-й Міжнародній арт-виставці «Венеційська бієнале» в межах офіційної паралельної програми відкрилась виставка «Still Joy – From Ukraine Into the World» («Тиха тривка радість – від України до решти світу»). Її можна буде відвідати з 9 травня до 1 серпня цього року. Вона об'єднує твори та інсталяції провідних міжнародних та українських митців, які розмірковують над поняттям радості як життєвої сили та сміливого прояву людяності. В основі проєкту – свідчення, почуті й збережені Глібом Стрижком, морським піхотинцем, ветераном, що повернувся з російського полону. Ці історії стають скульптурними елементами, завдяки яким фрагменти реальності знаходять своє місце в експозиції виставки. Під час церемонії відкриття виставки Віктор Пінчук говорив про стійкість України під час війни та важливість мистецтва у складні часи. Водночас він розкритикував рішення керівництва Венеційської бієнале дозволити Росії знову відкрити свій національний павільйон. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/still-joy-vistavka-suchasnogo-mistectva-vid-ukrajini-vidkrilas-na-veneciyskomu-biyenale-50606373.html>

Український тиждень. – 2026. – 8 трав. «Оригамі Олень» із міського парку Покровська на пів року перебрався до Венеції. – Клименко В.

«6 травня на пресконференції з нагоди відкриття 61-ї Венеційської бієнале сучасного мистецтва в Театро Пікколо панувала нервова і напружена атмосфера. Коли стало відомо, що дирекція Бієнале дозволила росії знову повернутися на найбільшу і найпрестижнішу виставку сучасного мистецтва, що через це Єврокомісія почала процедуру відкликання гранту для Бієнале на 2 мільйони євро, що журі Бієнале у повному складі подало у відставку, заявивши, що не розглядатиме для нагородження Росію та Ізраїль, чийх лідерів розшукує Міжнародний кримінальний суд за звинуваченнями у воєнних злочинах, – ситуація загострилася. Але хитро вибудована драматургія пресконференції не дала статися конфлікту... За 15 хвилин до закінчення пресконференції слово надали президентові Венеційської бієнале П'етранджелу Буттафуоко.

Письменник і журналіст правого спрямування, він виголосив промову, у якій назвав незалежність дирекції Бієнале від будь-яких політичних впливів і тисків головною запорукою вільного розвитку мистецтва... Компромісним рішенням стало те, що павільйон росії – побудований, до речі, на гроші українського мецената та колекціонера Богдана Ханенка – працюватиме лише чотири дні передогляду фахової публіки та буде закритий на весь час роботи бієнале з травня до листопада. Зате на фасаді павільйону транслюватимуться записи музичних перформансів, зроблені заздалегідь. Буттафуоко гнівно таврував людей, які намагаються «принести політику в мистецтво» і «забороняти мистецтво за паспортом». Говорив, що Бієнале – це не суд, а сад, де дискутують і слухають. Словом, напускав словесного туману там, де зазвичай люди намагаються прикрити несправедні угоди – з совістю, істиною чи злом... Ця ганебна вистава, звісно, зіпсувала враження від урочистості моменту й отруїла радість від навколосвітньої подорожі мистецтвом. Адже цьогоріч на Венеційській бієнале представлені 100 національних павільйонів, і це окрім паралельної програми, персональних проєктів та головної кураторської виставки. 7 травня відкрилися два великі українські проєкти – «Гарантії безпеки» у Національному павільйоні України та виставка PinchukArtCentre «Still Joy – From Ukraine Into the World» («Тиха тривка радість») у Palazzo Contarini Polignac. Головний експонат «Гарантії безпеки» – бетонний «Оригамі Олень» Жанни Кадирової, врятований Леонідом Маруцаком із Покровська. Він проїхав європейськими столицями та «встановлений» на вході у Giardini – точніше, підвішений на вантажівці... «Цьогоріч павільйон говорить про гарантії безпеки, від яких залежить життя мільйонів людей, збереження культурної спадщини та майбутнє цілих країн. «Оригамі Олень», евакуйований із Покровська до Венеції, став символом крихкості безпеки та водночас стійкості українців, які продовжують творити, берегти свою культуру і говорити зі світом мовою мистецтва. Працюємо над тим, щоб голос України звучав ще сильніше», – сказала на відкритті павільйону віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики України – міністерка культури України Тетяна Бережна...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/oryhami-olen-iz-miskoho-parku-pokrovska-na-piv-roku-perebravsia-do-venetsii/>

Український тиждень. – 2026. – 8 трав. У мінорних тональностях. – Нестелеєв М.

«... У буремні часи – не до національного мистецтва? Філіп Олтерманн в The Guardian пише про те, що нині культурні конкурси опиняються в тіні політики, бо Венеційська бієнале, «Євробачення» та Каннський кінофестиваль позиціонуються як майданчики, де митці представляють свої країни. І саме зараз у напозір глобалізованому світі національна ідентичність, а точніше – політика, пов'язана з національністю, – стає каменем спотикання. І політична поляризація загалом унеможливорює обговорення художньої цінності. Зокрема, в українських новинних ресурсах про бієнале поки говорять здебільшого в контексті павільйону РФ, під час відкриття якого Pussy Riot и Femen провели

спільну акцію протесту. Втім, попри заяви на підтримку України, це знову, як і всюди, де тепер ідеться про російську культуру, все вилилося в битву хороших русскіх проти поганих... Україна теж бере участь 61-й Венеційській біенале, представляючи проєкт «Гарантії безпеки», де, серед іншого, буде скульптура Жанни Кадирової – «Оригамі Олень», евакуйована з Покровська. Дар'я Кольцова представляє свою серію мистецьких інтервенцій «Відлуння», у межах яких, зокрема, розвішено українську військову форму в центрі Венеції. Втім, якщо подивитися на інші мистецькі проєкти Венеційської біенале, то виникає маса питань, найголовніше з яких: «А це взагалі мистецтво?» Звісно, це поширена реакція на сучасну культуру, цінність якої не завжди очевидна. Можливо, саме тому нам простіше говорити про політику, в якій ми нібито розбираємося, а не про мистецтво, в якому ми не хочемо розбиратися, воліючи просто відмахнутися від того, що нам не зрозуміло...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/u-minornykh-tonalnostiakh/>

NV. – 2026. – 8 трав. «Держава, яка веде агресивну війну, не може використовувати мистецтво». Заява італійського політика про участь Росії у Венеційській біенале. – Горчинська О.

Голова Комітету з питань культури Палати депутатів Італії Федеріко Молліконе під час презентації Українського павільйону на Венеційській біенале-2026 публічно розкритикував рішення допустити росію до участі у виставці та заявив про підтримку України з боку європейських держав. Під час презентації Українського павільйону «Гарантії безпеки» на 61-й Венеційській біенале, яка відбулася 7 травня 2026 року, Молліконе виголосив звернення, адресоване президенту біенале П'етранджело Буттафуоко. Саме він – один з тих, хто попри відставку журі, скорочення фінансування майбутніх виставок з боку Євросоюзу та численні заяви європейських політиків проти участі Росії у Венеційській біенале 2026 та колективні звернення досі дотримується нейтралітету. На завершення своєї промови Федеріко Молліконе вручив віцепрем'єрці з питань гуманітарної політики, міністерці культури України та комісарці Українського павільйону на біенале Тетяні Бережній статуетку Ніки Самофракійської – грецької богині перемоги. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/veneciyska-biyenale-2026-golova-komitetu-italiji-rozkritikovav-uchast-rosiji-50606356.html>

NV. – 2026. – 9 трав. «Будапештський меморандум – просто папір, з якого можна зробити оригамі», – бліц-інтерв'ю з Жаною Кадировою з Венеційської біенале. – Горчинська О.

У короткому інтерв'ю видання, записаному у Венеції в день презентації Українського павільйону, Жанна Кадирова розповідає про те, як сприймають «Оригамі Оленя» за кордоном та що вдалося підсвітити в Україні перед світом за допомогою мистецтва. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/veneciyska-biyenale-2025-zhanna-kadirova-v-interv-yu-rozgovila-pro-skulpturu-origami-olen-foto-50606344.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Кілька павільйонів на Венеційській бієнале зачинилися через протест проти Ізраїлю. – Наріжна В.

На 61-й Венеційській бієнале 8 травня частина національних павільйонів закрилася через страйк митців та працівників культури. Акції проходили у межах пропалестинських демонстрацій і викликали перебої в роботі виставки. Протест відбувся під час днів попереднього перегляду однієї з найбільших артподій світу. Організатори підтвердили, що закриття павільйонів не пов'язане з адміністрацією бієнале, однак події суттєво вплинули на перебіг виставки та відвідування експозицій. Страйк почався у день відкриття попереднього перегляду та швидко поширився на кілька національних павільйонів, зокрема Австрії, Бельгії, Єгипту, Японії, Нідерландів і Південної Кореї. Біля закритих експозицій з'явилися написи та плакати на підтримку Палестини. Водночас головна виставка бієнале «В мінорних тональностях» («In Minor Keys») продовжила роботу, хоча й не без інцидентів. Ізраїльський павільйон був закритий з технічних причин, пов'язаних із відкриттям офіційної програми, а не через страйк. Керівництво бієнале заявило, що страйки не є офіційною позицією організації. У коментарі наголошується, що захід і надалі підтримує «свободу вираження та плюралізм думок». Президент бієнале П'єтранджело Буттафуоко підкреслив, що виставка має залишатися простором для всіх учасників і не перетворюватися на майданчик для цензури. Протести на бієнале відбуваються на тлі ширших суперечок щодо участі різних країн. У попередні місяці обговорювалося повернення російського павільйону після паузи, пов'язаної з повномасштабним вторгненням в Україну. Організатори визнають, що цьогорічна бієнале стала однією з найполітизованіших за останні роки. Напруження навколо участі різних країн продовжує впливати на роботу виставки навіть після офіційного відкриття. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/kilka-paviljoniv-na-venetsijskij-bijenale-zachinilisja-cherez-protest-proti-izrajilju.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Мінкультури доручило Держкіно утворити комісію з визначення критично важливих підприємств у сфері кінематографії. – Інф.

Міністерство культури України доручило Державному агентству України з питань кіно забезпечити утворення комісії з визначення підприємств, установ та організацій критично важливими для національної економіки у сфері кінематографії. Зокрема, Мінкультури внесло зміни до наказу від 7 лютого 2025 року №67 «Про затвердження критеріїв, за якими здійснюється визначення підприємств, установ та організацій, які мають важливе значення для галузей національної економіки в сфері культури та інформаційній сфері», доповнивши його положенням, що Державному агентству України з питань кіно доручено забезпечити утворення комісії з визначення підприємств, установ та організацій критично важливими для національної економіки у сфері кінематографії. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1166026.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Оголошений прийом заявок на програму наставництва для режисерів-початківців – Держкіно. – Інф.

У межах Locarno Film Festival оголошений прийом заявок на програму наставництва для режисерів-початківців – Locarno Residency 2026. Це унікальна можливість для режисерів-початківців отримати суттєву підтримку та практичний досвід для розробки свого першого повнометражного фільму (ігрового або документального). Програма розроблена як професійне наставництво, що супроводжує авторів на важливому етапі переходу від короткого метра до великого кіно. Програма розділена на два ключові етапи. Докладно про умови участі:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121096-ogolosenij-prijom-zaavok-na-programu-nastavnictva-dla-reziserivpocatkivciv-derzkino.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 8 трав. До 90-річчя Юрія Ілленка у столиці пройде вечір спогадів та кіно. – Катаєва М.

9 травня у київському кінотеатрі «Оскар» відбудеться вечір-триб'ют до 90-річного ювілею Юрія Ілленка. Подію організовує кінофестиваль Миколайчук OPEN за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Показ у Києві стане передмовою кіноретроспективи Юрія Ілленка, яка відбудеться на фестивалі Миколайчук OPEN у Чернівцях з 13 до 20 червня. У межах фестивальної програми глядачі побачать стрічки майстра та зможуть відвідати лекції про його творчість. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126902/>

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 8 трав. Українська молодь купила майже пів мільйона книжок за програмою «ЄКнига». – Наріжна В.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. «Гра в kota і мишу» Хейлі Ді Карлтон є найпопулярнішою книгою за програмою «ЄКнига» в першому кварталі – УІК. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 9 трав. Програма «ЄКнига»: яких авторів обирають українці. – Інф.

Майже 500 тисяч книжок придбали українці за державною програмою «ЄКнига» від моменту її запуску. За цей час понад 279 тисяч учасників отримали на книжкові покупки більш як 256 млн грн, повідомляє Український інститут книги. Лише за перші три місяці року 18-річні українці подали майже 34 тисячі заявок на отримання виплат. Із них 33 515 учасників уже отримали гроші на свої рахунки. За цей період молодь придбала 63 931 книжку – у середньому понад 700 книжок щодня. Найактивніше книжки купують у Києві, а також у Львівській, Дніпропетровській, Івано-Франківській та Полтавській областях. У програмі наразі беруть участь 309 стаціонарних книгарень та 37 інтернет-магазинів. Серед іноземних авторів молодь найчастіше обирає: Хейлі Ді Карлтон, Коллін Гувер, Пенелопу Дуглас, Тесс Геррітсен, Бріанну Вест. Серед українських письменників у читацьких добірках найчастіше з'являються: Володимир Станчишин, Андрій Сем'янків, Сергій Жадан, Ліна Костенко, Макс

Кідрук, Іларіон Павлюк, Андрій Кокотюха. Найпопулярнішою книгою першого кварталу стала «Гра в ката і мишу. Книга 1: Переслідування Аделіни» Хайлі Ді Карлтон. Вона змістила з першого місця книжки Коллін Гувер, які були лідерами у 2025 році. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinska-molod-kupila-majzhe-piv-miljona-knizhok-za-prohramoju-jekniha.html>

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165985.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121102-za-programou-ekniga-ukraincam-narahuvali-vze-256-miljoniv.html>

Українська літературна газета. – 2026. – 9 трав. 122,5 тисячі книг планують передати до публічних бібліотек у рамках мистецького конкурсу. – Інф.

Міністерство культури України затвердило перелік переможців конкурсу культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на випуск книжкової продукції. Відповідний наказ №545 підписано 6 травня. До переліку переможців увійшли 83 книжкові проєкти від 28-ми видавців. Вони розподілені за трьома пріоритетними напрямками: художні та науково-популярні твори про боротьбу України за незалежність і державність; видання для національно-патріотичного виховання дітей та юнацтва, розвитку критичного мислення, екологічної свідомості; книги, присвячені ветеранам війни, культурі та спадщині національних меншин і корінних народів України. Конкурс оголосили в грудні, а прийом заявок тривав з 5 до 28 січня. У межах реалізації проєктів цього року до публічних бібліотек планують передати 122,5 тис. примірників книжок. Видання спрямують до визначених обласних бібліотек, які забезпечать подальший розподіл між бібліотеками територіальних громад. Із повним переліком переможців можна ознайомитися [тут](#). Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/122-5-tysiachi-knyh-planuiut-peredaty-do-publichnykh-bibliotek-u-ramkakh-mystetskoho-konkursu/>

Укрінформ. – 2026. – 9 трав. XIV книжковий фестиваль VinBookFest пройде 16-17 травня – що у програмі. – Інф.

XIV книжковий фестиваль VinBookFest пройде у Вінниці в межах Європейського вікенду 16–17 травня. Як повідомили у департаменті культури Вінницької міської ради, VinBookFest пройде під гаслом «Історії, які еднають покоління». Насичена програма передбачає понад 50 заходів за участю близько 80 авторів і 20 українських видавництв. Зокрема, під час фестивалю діятиме книжкова виставка-продаж, проходитимуть зустрічі з письменниками та автограф-сесії. Заплановані також панельні дискусії, лекції, тренінги та тематичні інтерактивні локації, будуть облаштовані фотозони. Центральною локацією фестивалю стане новий сучасний павільйон «VinBookHall – територія книги», де буде представлено книжкову продукцію найбільших українських видавництв. Окремо працюватиме «Алея авторів» – наметове містечко сучасних письменників, де відвідувачі зможуть поспілкуватися з авторами

особисто. Серед учасників літературної події – Василь Шкляр, Марія Матіос, Віталій Запека, Люко Дашвар, Світлана Талан, Міла Іванцова та ін. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121633-xiv-knizkovij-festival-vinbookfest-projde-1617-travna-so-u-programi.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Близько 50 авторів зібрав VIII Всеукраїнський форум військових письменників у Львові. – Інф.

Цього року захід об'єднав близько 50 авторів – чинних військовослужбовців ЗСУ та ветеранів. У програмі – літературні десанти у навчальних закладах Львова та Львівщини, платформа пам'ятування, авторські читання, відвідання полів почесних поховань та інтерактивний показ вистави «Директор ліфта» від Театру Нескорених. Під час відкриття заходу вручили літературну премію ім. Василя Паламарчука «Військовий непотріб». Премію заснували торік на честь українського письменника, юриста та військовослужбовця Василя Паламарчука, який загинув 3 липня 2024 року під час виконання бойового завдання на Донеччині. Лауреатами премії стали: Григорій Федосенко (псевдо Marcus Cornelius Militaris) – за книгу «Ми Вас Туди Не Посилали: Велика та смішна воєнна Куміада»; Роман Дронюк – керівник театру «Сучасник» при Городенківському палаці культури, автор збірки гумористичних оповідань «Притрафунки Вуйка Місі». Окрему відзнаку родини Паламарчуків вручили Олексію Петриченку – військовослужбовцю та автору документальної вистави, створеної разом із дружиною Тетяною на основі власного бойового досвіду та історій побратимів. Захід триває з 7 до 9 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121110-blizko-50-avtoriv-zibrav-viii-vseukrainskij-forum-vijskovih-pismennikov-u-lvovi.html>

Вечірній Київ. – 2026. – 9 трав. У центрі Києва презентують перший том повного зібрання творів Василя Стуса. – Асадчева Т.

13 травня у книгарні «Сенс» на Хрещатику відбудеться презентація першого тому «Повного зібрання творів» Василя Стуса. Цей том охоплює ранній період творчості поета – від його перших спроб у середині 1950-х до зрілих поезій середини 1960-х. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/126936/>

Музейна, архівна справа

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. Зеленський ініціював створення музею Івана Марчука – у Києві відкриють постійний виставковий проєкт. – Інф.

У Мистецькому центрі «Шоколадний будинок» у Києві 12 травня відкриється постійна виставка творів художника Івана Марчука, де представлять роботи з музейних колекцій Києва, Львова, Сум, Луцька, Івано-Франківська та Канева. «Президент України Володимир Зеленський ініціював створення Музею Івана Марчука. Ми працюємо над цим проєктом, і він обов'язково відбудеться...», – розповіла заступниця керівника Офісу Президента України Олена Ковальська. Виставка «Іван Марчук. Музейні

колекції» стане першою експозицією у Шоколадному будинку після його закриття у 2022 році. У просторі представлять твори з фондів одинадцяти музейних установ України. Виставку реалізують за ініціативи Офісу Президента України та за підтримки Міністерства культури України. Організаторами проєкту виступили Музейно-культурний центр сучасного мистецтва Івана Марчука, Національний художній музей України, Національний музей «Київська картинна галерея» та Мистецький центр «Шоколадний будинок». Виставка працюватиме з 12 травня. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165938.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. «Україні є що показати»: Хромов про цифрові рекорди та архівну дипломатію на конференції в Європі. – Інф.

Голова Державної архівної служби України Анатолій Хромов 7–8 травня взяв участь у 38-й зустрічі Європейської архівної групи EAG та 51-й конференції Європейського бюро національних архівів EBNA, які відбулися в місті Айя-Напа у Республіці Кіпр. Основними темами конференції стали будівництво архівних сховищ майбутнього, робота з архівами та старожитностями, а також питання переміщених архівів і документальної спадщини за кордоном. Під час засідань Анатолій Хромов поінформував європейських колег про діяльність українських архівів в умовах війни, зокрема про досягнення показника у 52,7 млн цифрових копій архівних документів за рік, забезпечення стабільної роботи архівних установ під час відключень електроенергії та заходи зі збереження Національного архівного фонду України. У межах заходів голова Укрдержархіву також провів консультації щодо розвитку архівної дипломатії та озвучив пропозиції стосовно подальшої міжнародної співпраці. Анатолій Хромов взяв участь у зустрічі, організованій фундацією Архівний портал Європи (APEF), до реалізації проєктів якої долучена Державна архівна служба України. В Укрдержархіві зазначили, що на Архівному порталі Європи вже представлено документи з фондів українських архівів з англійськими анотаціями. Українська сторона планує й надалі поповнювати європейський архівний ресурс новими матеріалами Національного архівного фонду України. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165955.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 8 трав. До Дня пам'яті та перемоги над нацизмом Мін'юст показав архівні документи часів Другої світової. – Інф.

Українські архіви зберігають документи про нацистські злочини, Голокост, примусове вивезення українців на роботи до Німеччини, діяльність рухів опору та повсякденне життя населення у роки Другої світової війни, повідомили у Міністерстві юстиції України з нагоди Дня пам'яті та перемоги над нацизмом. Серед оприлюднених матеріалів – фотографії Нюрнберзького процесу 1946 року, документи про знищені та спалені села Чернігівської області, наказ Адольфа Гітлера щодо передачі архівів, бібліотек і музеїв окупованих територій під контроль штабу рейхсляйтера Альфреда Розенберга, а також світлина боїв на вулицях Львова та проходження військ 3-го

Українського фронту в Одесі у 1944 році. Значна частина документів нині оцифровується та стає доступною для дослідників, істориків і громадян. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1165945.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Виставка робіт художника-сценографа Данила Лідера проходить у Києві. – Інф.

У Києві проходить виставка робіт художника-сценографа Данила Лідера на тему зародження фашизму та боротьбу з ним. Виставка «Лідер століття» продовжує музейний проєкт «Видатні Кияни» в літературно-меморіальному музеї Михайла Булгакова. Кураторка виставки – театрознавиця, наукова керівниця Літературно-меморіального музею Михайла Булгакова Кіра Пітоєва-Лідер. В експозиції – графічні роботи та об'ємні розробки до постановок, нотатки та малюнки, що ілюструють метод Лідера (так звану дієву сценографію), архівні фотографії та документи, світлини з репетицій та готових вистав, над якими працював митець, а також його особисті речі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4121136-vistavka-robit-hudoznikascenografa-danila-lidera-prohodit-u-kievi.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 10 трав. Українські асоціації взяли участь у Європейському ярмарку в Страсбурзі. – Інф.

Низка українських асоціацій взяла участь у Європейському ярмарку, що відбувся в День Європи 9 травня у Страсбурзі. «Ярмарок – це щорічна подія, і це гарне місце для обміну інформацією, досвідом, контактами. Щороку Україна знову нагадує про себе таким чином, ми спілкуємось з людьми, які до нас підходять, вони більше дізнаються і про нас, нашу діяльність, і про Україну», – розповідає Катерина Пушкар, президентка асоціації Support Action Ukraine. Загалом у Страсбурзі активно працюють щонайменше чотири українські асоціації. Ольга Демидас, членкиня «Tournesol» («Соняшник»), розповіла, що їхня мета – поширення та інтеграція української культури у Франції. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4121596-ukrainski-asociacii-vzali-ucast-u-evropejskomu-armarku-v-strasburzi.html>

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. «Квітка для України»: у Братиславі відкрилася виставка робіт українських дітей. – Інф.

У столиці Словаччини в галереї UAT відбулося відкриття виставки «Квітка для України» (Kvet pre Ukrajinu). Експозиція представляє роботи українських дітей та молоді, які через символ квітки виражають свої почуття, досвід переживання війни тощо. Виставка триватиме протягом трьох місяців. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4121238-kvitka-dla-ukraini-u-bratislavi-vidkrilasa-vistavka-robit-ukrainskih-ditej.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2026. – 11 трав. У меморіалі Маутгаузен в Австрії запустили українськомовний аудіогід. – Інф.

У колишньому нацистському концтаборі «Маутгаузен» в Австрії 10 травня офіційно відкрили український аудіогід, впроваджений у межах ініціативи Першої леді України Олени Зеленської. Він став восьмим за рахунком в Австрії. У церемонії відкриття взяли участь посол України в Австрії Василь Химинець і директорка меморіального комплексу Барбара Глюк. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4121849-u-memoriali-mautgauzen-v-avstrii-zapustili-ukrainskomovnij-audiogid.html>

Укрінформ. – 2026. – 11 трав. В одній із бібліотек Будапешта відкрили «Українську книжкову полицку». – Інф.

У бібліотеці Óbudai Platán Könyvtár, що в угорській столиці, з'явився осередок української літератури в межах глобального проєкту під патронатом Першої леді України Олени Зеленської. Урочисте відкриття відбулося за участі посла України в Угорщині професора Федора Шандора, мера III району Будапешта Ласло Кіша та директорки бібліотеки Марти Пьоце. Фонд книгозбірні поповнився понад сотнею видань, серед яких сучасна художня література для дорослих та дитячі книжки. Під час церемонії виступив вокальний ансамбль Ужгородської школи мистецтв, який перебував у Будапешті з нагоди святкування Дня Обуди. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4121857-v-odnij-iz-bibliotek-budapesta-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Підтримка України у світі

Укрінформ. – 2026. – 8 трав. Актор і посол доброї волі ЮНІСЕФ Том Гіддлстон відвідав український центр у Кишиневі. – Інф.

Британський актор, продюсер та посол доброї волі ЮНІСЕФ Том Гіддлстон відвідав український освітній дитячий центр «Дивосвіт» у столиці Молдови. Про це у Фейсбуці повідомив Національний конгрес українців Молдови (НКУМ). В ЮНІСЕФ у Великій Британії зазначили, що Том Гіддлстон вирушив до Молдови, щоб на власні очі побачити, як організація допомагає українським дітям-біженцям та сім'ям, які були змушені залишити свої домівки після повномасштабного вторгнення РФ в Україну. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4121169-aktor-i-posol-dobroi-voli-unisef-tom-giddlston-vidvidav-ukrainskij-centr-u-kisinevi.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 10 трав. В Росії книжки виходять із зачорненим текстом – цензура набирає оберти. – Кругленко О.

Після початку повномасштабної війни в Україні цензура в російській книжковій індустрії набула системного й безпрецедентного характеру, трансформувавши не лише ринок, а й саму природу тексту як культурного

продукту, повідомляє 10 травня Служба зовнішньої розвідки України. Якщо раніше у Росії втручання держави обмежувалося вибірковими заборонами чи тиском на окремих авторів, то нині це масштабна інфраструктура контролю, що охоплює весь цикл книговидання: від рукопису до полиці магазину. Ключовою ознакою нової реальності стала поява так званого блекауту – фізичного закреслення фрагментів тексту. Нині це стало візуальним символом цензури, яка більше не приховується, а відкрито демонструється. У результаті читач отримує не цілісний твір, а фрагментований. Іноді це повністю спотворює зміст твору і викликає небажання купувати і читати таке видання. Це стосується як сучасних книжок іноземного і російського походження, так і тих, які донині вважалися класикою. Незалежно від часу написання твору, навіть класика світової літератури піддається «очищенню» через нові переклади або перевидання. Під заборону або жорстку модерацію у Росії потрапили будь-які згадки про війну, критика російської агресії, теми ЛГБТК+, еміграції, деколоніального дискурсу, описи, пов'язані з наркотиками чи самогубством. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/WORLD/v-rosiji-knizhki-vikhodjat-iz-zachornenim-tekstom-tsenzura-nabiraje-oberti.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm